

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ КОМП'ЮТЕРНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор коледжу
 Луценко С.С.
«8» листопада 2022 р.

ПОЛОЖЕННЯ
ПРО АКАДЕМІЧНУ МОБІЛЬНІСТЬ
У ХАРКІВСЬКОМУ КОМП'ЮТЕРНОМУ
ФАХОВОМУ КОЛЕДЖІ

Схвалено

Методичною радою коледжу
Протокол № 3
від «8» листопада 2022 р.

Педагогічною радою коледжу
Протокол № 5
від «22» листопада 2022 р.

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про академічну мобільність у Харківському комп'ютерному фаховому коледжі (далі – Коледж) розроблене відповідно до Законів України «Про освіту», «Про фахову передвищу освіту»; Постанов Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку реалізації права на академічну мобільність», «Про затвердження Положення про умови матеріального забезпечення осіб, направлених за кордон на навчання та стажування», інших нормативно-правових актів з питань освіти, наказів, розпоряджень та інструктивних листів МОН України, а також Статуту ХКФК.

1.2. Положення про академічну мобільність (далі – Положення) регламентує діяльність Коледжу щодо організації академічної мобільності учасників освітнього процесу і встановлює загальний порядок організації програм академічної мобільності для здобувачів освіти Коледжу на території України та за кордоном.

1.3. У цьому Положенні терміни вживаються в такому значенні:

– *академічна мобільність у фаховій передвищій освіті* – це можливість учасників освітнього процесу навчатися, викладати, стажуватися чи проводити дослідницьку (мистецьку, спортивну) діяльність в іншому закладі освіти (науковій установі) на території України чи поза її межами;

– *академічне визнання* – офіційне підтвердження повноважними органами академічного ступеня/освітньої кваліфікації, періодів навчання з метою доступу до подальшого навчання;

– *заклад-партнер* – український чи іноземний заклад освіти / наукова установа, з яким / якою Коледж уклав відповідний договір про співробітництво;

– *програма академічної мобільності* – діяльність українських та іноземних закладів освіти, спрямована на забезпечення реалізації права учасників освітнього процесу на академічну мобільність на підставі угоди з іншим українським закладом освіти (науковою установою) або іноземним закладом-партнером на умовах і в порядку, визначених законодавством;

– *учасники академічної мобільності* – учасники освітнього процесу Коледжу (здобувачі освітнього ступеня фахового молодшого бакалавра, педагогічні та науково-педагогічні працівники) та вітчизняні / іноземні учасники і заклади освіти (наукові установи), що беруть участь у програмах академічної мобільності.

1.4. Цілі та завдання академічної мобільності.

1.4.1. Основними *цільми* реалізації академічної мобільності учасників освітнього процесу Коледжу є:

– удосконалення системи забезпечення якості освітньої діяльності відповідно до сучасних міжнародних стандартів освіти та освітніх стандартів України;

– обмін передовими практиками та досвідом у сферах освіти і науки, підвищення ефективності наукових досліджень;

– поглиблення співробітництва з міжнародними партнерами у сферах освіти і науки, залучення світового інтелектуального потенціалу до освітнього процесу Коледжу, встановлення внутрішніх та зовнішніх інтеграційних зв'язків;

– підвищення конкурентоспроможності здобувачів освіти Коледжу на українському та міжнародному ринках освітніх послуг та праці;

– розвиток професійних навичок та особистісних якостей учасників академічної мобільності.

1.4.2. Основними *завданнями* реалізації академічної мобільності учасників освітнього процесу Коледжу є:

– підвищення рівня теоретичної та практичної підготовки, професійної майстерності учасників академічної мобільності;

– отримання міжнародного досвіду провадження викладацької, наукової, науково-технічної діяльності та доступу до європейської та світової дослідницької інфраструктури;

– залучення висококваліфікованих провідних педагогічних працівників вітчизняних та зарубіжних закладів освіти (працівників закладів-партнерів) до проведення лекцій, тренінгів, семінарів тощо;

- реалізація спільних наукових, науково-технічних та/або освітніх проєктів;
- удосконалення якості мовної підготовки здобувачів фахової передвищої освіти та педагогічних працівників Коледжу;
- поглиблення знань про національну культуру інших країн, а також поширення знань про мову, культуру, освіту і науку України.

1.5. Види та форми академічної мобільності.

1.5.1. Видами академічної мобільності здобувачів освіти, а також педагогічних, науково-педагогічних, інших працівників Коледжу є:

1) за місцем її реалізації на:

- внутрішня, що передбачає навчання, виконання програми академічної мобільності учасниками освітнього процесу Коледжу в інших закладах освіти (наукових установах) у межах України, або українським учасником освітнього процесу у Коледжі.

- міжнародна, що передбачає навчання, виконання програми академічної мобільності учасниками освітнього процесу Коледжу у закладах освіти (наукових установах) поза межами України, або іноземними учасниками – у Коледжі.

2) за сферою діяльності: освітня та наукова.

3) за способом реалізації:

- очна, що передбачає фізичне переміщення учасника академічної мобільності до закладу-партнера;

- дистанційна, що передбачає інтерактивну взаємодію учасника академічної мобільності, що забезпечується використанням відповідних інформаційно-комунікаційних технологій;

- змішана, що передбачає очно-дистанційну участь учасника академічної мобільності.

4) за процедурою визнання результату програми академічної мобільності:

- кредитна, що передбачає навчання здобувача освіти або педагогічного працівника Коледжу в іноземному або українському закладі-партнері або

українського чи іноземного учасника в Коледжі з метою досягнення результатів навчання та/або відповідних компетентностей із/без здобуття кредитів Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи;

– ступенева, що передбачає навчання здобувача освіти або педагогічного працівника Коледжу в іноземному або українському закладі-партнері або українського чи іноземного учасника в Коледжі за узгодженими між закладами освітніми (освітньо-професійними) програмами з метою здобуття рівня освіти, що дає такій особі право на отримання документа про фахову передвищу освіту в установленому законодавством порядку.

5) за учасниками академічної мобільності:

– групова академічна мобільність – навчання, викладання, проходження практики, стажування у закладах-партнерах, організовані Коледжем з метою реалізації освітніх, академічних та дослідницьких програм тощо;

– індивідуальна академічна мобільність – навчання, викладання, проходження практики, стажування учасників освітнього процесу у закладах-партнерах з метою реалізації індивідуальних освітніх, академічних та дослідницьких програм тощо;

– ініціативна академічна мобільність – навчання, викладання, проходження практики, стажування учасників освітнього процесу з власної ініціативи, підтриманої адміністрацією Коледжу, з метою реалізації індивідуальних освітніх та академічних програм, в рамках вітчизняних і зарубіжних державних програм та проектів тощо за узгодженими та затвердженими в установленому порядку індивідуальними навчальними планами здобувачів освіти та освітньо-професійними програмами.

1.5.2. Формами академічної мобільності є:

1) для учасників академічної мобільності, які здобувають освітній ступінь фахового молодшого бакалавра:

– навчання за освітніми (освітньо-професійними) програмами кредитної або ступеневої академічної мобільності;

– мовне стажування (удосконалення рівня практичного володіння іноземною мовою в певній професійній діяльності або галузі знань);

– навчально-наукове стажування (діяльність, спрямована на набуття практичного досвіду на основі досліджень та формування нових професійних компетентностей у психолого-педагогічній, науково-дослідній, організаційно-управлінській діяльності в межах певної спеціальності/галузі знань);

– наукове стажування;

– практика (отримання досвіду професійної діяльності в галузі майбутньої, наявної, суміжної спеціальності під керівництвом працівників закладу освіти (наукової установи) з метою формування фахових компетентностей та навичок у реальних, у тому числі виробничих, умовах для прийняття самостійних рішень у практичній діяльності, оволодіння методами, формами організації та засобами праці в певній професійній діяльності або галузі знань);

– інші форми (участь у семінарах, конференціях, виступи та публікації в межах певної спеціальності/галузі знань тощо).

2) для педагогічних, науково-педагогічних працівників та інших учасників освітнього процесу:

– участь у програмах кредитної академічної мобільності учасників академічної мобільності;

– участь у спільних освітніх та/або наукових проектах;

– викладання;

– стажування;

– наукове дослідження;

– наукове стажування;

– мовне стажування;

– підвищення кваліфікації;

– інші форми (участь у семінарах, конференціях, виступи та публікації в межах певної спеціальності/галузі знань тощо).

2. ОРГАНІЗАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ МОБІЛЬНОСТІ

2.1. Академічна мобільність передбачає право учасників освітнього процесу Коледжу навчатися, викладати, стажуватися, проходити навчальну або виробничу практику тощо у партнерському закладі освіти (в Україні або за кордоном), з можливістю перезарахування в установленому порядку освоєних навчальних дисциплін, практик, стажування, підвищення кваліфікації та інших форм участі, що відповідають вимогам чинного законодавства.

2.2. Право на академічну мобільність може бути реалізоване на підставі міжнародних договорів про співробітництво в галузі освіти та науки, міжнародних програм та проектів, договорів про співробітництво між вітчизняними закладами освіти, а також може бути реалізоване учасником освітнього процесу Коледжу з власної ініціативи, за умови позитивного рішення директора Коледжу, прийнятого на підставі індивідуальних запрошень та інших механізмів, зокрема ініційованих здобувачами освіти або приймаючою стороною – закладом освіти (науковою установою).

2.2.1. В умовах дії обмежувальних заходів (під час карантину, воєнного стану тощо) укладання відповідних договорів про співробітництво між закладами освіти, до яких зараховано здобувачів, закладами освіти, які знаходяться на території карантинних обмежень або проведення активних бойових дій, може здійснюватися в електронній формі з використанням кваліфікованого електронного підпису, шляхом обміну листами про намір співробітництва, підтвердження виконання зобов'язань після відновлення їх діяльності та ін.

2.2.2. У разі укладення партнерського договору про академічну мобільність в умовах воєнного стану здобувачі освіти попереджаються про можливість перезарахування неповного обсягу кредитів ЄКТС, отриманих у межах програми внутрішньої академічної мобільності, та необхідність вивчення додаткових освітніх компонентів у закладі освіти (науковій установі) постійного місця навчання для завершення програми підготовки за відповідним освітнім рівнем.

2.3. Реалізація права на академічну мобільність.

2.3.1. Навчання учасників освітнього процесу у програмах академічної мобільності відбуваються за узгодженими між Коледжем та закладами-партнерами освітніми програмами або індивідуальними навчальними планами. За здобувачами освіти на період навчання в закладі-партнері на території України або поза її межами відповідно до укладеного договору про академічну мобільність між Коледжем та учасником академічної мобільності зберігаються місце навчання та виплата стипендії згідно з законодавством протягом навчання в іншому закладі-партнері на території України чи поза її межами, якщо стипендія не передбачена умовами академічної мобільності.

2.3.2. Педагогічні та науково-педагогічні працівники Коледжу можуть реалізувати право на академічну мобільність для провадження професійної діяльності відповідно до укладеного договору про участь у програмі академічної мобільності. За зазначеними працівниками зберігається основне місце роботи до двох років. Оплата праці відповідно до законодавства за основним місцем роботи зберігається на строк до шести місяців, якщо вона не передбачена програмою академічної мобільності. В окремих випадках зміни у змісті і термінах програми академічної мобільності можуть уточнюватись додатковою угодою з Коледжем.

2.3.3. За домовленістю між учасниками академічної мобільності:

- здійснюється відбір учасників освітнього процесу для участі в програмах академічної мобільності, навчання за індивідуальними навчальними планами;
- регламентуються перелік вимог та документів, необхідних для участі в програмі академічної мобільності, процедура і термін їх подання;
- визначаються етапи, фінансові умови, види та форми академічної мобільності, тривалість і зміст навчання та стажування у закладах-партнерах;
- визначаються умови визнання результатів навчання, стажування або підвищення кваліфікації та звітування педагогічних працівників.

2.3.4. З метою організації та реалізації права на академічну мобільність будь-якого виду та форми закладами-партнерами в партнерському договорі визначаються:

- мета, завдання, вид та форма, тривалість, строк академічної мобільності;
- результати, яких очікується досягти;
- документ, що отримує український та/або іноземний учасник після завершення участі у програмі академічної мобільності;
- права та обов'язки закладів-партнерів;
- критерії відбору учасників академічної мобільності та сторона, що здійснюватиме відбір;
- перелік документів, необхідних для участі у програмі академічної мобільності, вимоги до них, процедура та строк їх подання;
- фінансові умови програми академічної мобільності, умови медичного забезпечення або медичного страхування;
- строк, умови та порядок звітування учасника академічної мобільності під час або після повернення до закладу освіти постійного місця навчання (роботи), порядок визнання результатів академічної мобільності, а також заходи, що вживаються в разі недосягнення мети академічної мобільності та/або невизнання її результатів, виникнення конфліктних або непередбачуваних ситуацій під час участі у програмі академічної мобільності або визнання її результатів;
- строк, умови та порядок ліквідації академічної заборгованості у закладах-партнерах (для освітньої академічної мобільності);
- порядок внесення змін до партнерського договору;
- підрозділи закладів-партнерів, що будуть забезпечувати виконання програми академічної мобільності, контактні особи;
- інші умови, необхідні для забезпечення досягнення результатів академічної мобільності.

2.3.5. Для освітньої академічної мобільності обов'язковим є визначення закладами-партнерами в партнерському договорі переліку і змісту освітніх компонентів, порядку вибору додаткових навчальних дисциплін (крім вивчення в закладі-партнері обов'язкових навчальних дисциплін), обсягу навчального

навантаження, детального опису оцінювання результатів та їх відображення в додатку до диплома, форми та змісту академічної довідки або інших аналогічних документів, де зазначаються результати академічної мобільності.

Усі навчальні дисципліни, включені у договір, є обов'язковими для вивчення. За виконання договору персональну відповідальність несе здобувач освіти.

2.4. Права та обов'язки учасників освітнього процесу, що беруть участь у програмах академічної мобільності

2.4.1. Учасники освітнього процесу мають право на:

- продовження навчання або вивчення окремих навчальних дисциплін за однаковою освітньо-професійною програмою підготовки фахівців у закладах-партнерах;

- безпечні та нешкідливі умови навчання;

- користування навчальною, науковою, медичною, виробничою, культурною, спортивною базою закладів, що приймають;

- участь у наукових конференціях, симпозіумах, виставках, конкурсах, представлення своїх наукових робіт для публікацій;

- отримання документа про відповідний освітньо-кваліфікаційний рівень встановленого у закладі-партнері зразка, якщо це передбачено угодою між закладами-партнерами щодо програм академічної мобільності.

2.4.2. Учасники освітнього процесу зобов'язані:

- своєчасно надати необхідні документи для участі в програмі академічної мобільності;

- вчасно прибути до місця навчання;

- під час навчання дотримуватися законодавства країни перебування, правил внутрішнього розпорядку, Статуту та інших нормативно-правових документів закладів, що приймають;

- пройти навчання за затвердженим індивідуальним навчальним планом;

- після завершення навчання у закладі-партнерах вчасно повернутися до закладів, що направили на навчання.

2.4.3. Іноземні учасники програм академічної мобільності мають права та обов'язки українських учасників (окрім фінансового (стипендіального та іншого соціального) забезпечення).

2.5. Керівництво та координація академічної мобільності.

2.5.1. Загальне керівництво із забезпечення академічної мобільності здійснюється заступником директора з навчально-методичної роботи через навчальну частину та відділення Коледжу.

2.5.2. Безпосередній організаційний супровід програм академічної мобільності забезпечує Координатор академічної мобільності, який призначається директором Коледжу з числа досвідчених педагогічних працівників, обізнаних з плануванням та організацією освітнього процесу.

Координатор академічної мобільності:

- здійснює інформування про наявні програми академічної мобільності;
- надає методичну допомогу щодо оформлення документів за програмами академічної мобільності;
- здійснює моніторинг та контроль за реалізацією програм академічної мобільності.

2.5.3. Відбір учасників освітнього процесу для участі в програмах академічної мобільності здійснюється конкурсною комісією Коледжу, склад якої визначається та затверджується наказом директора Коледжу.

В роботі конкурсної комісії обов'язкову участь беруть завідувачі відділень, координатор академічної мобільності, відповідальний за міжнародні зв'язки та представники органів студентського самоврядування. Конкурсну комісію очолює директор Коледжу.

У випадку, якщо учасник освітнього процесу бере участь у міжнародній програмі академічної мобільності, конкурсний відбір здійснюється організацією, яка надає грант на умовах і за критеріями, визначеними в установчих документах конкурсу.

2.5.4. Направлення учасника академічної мобільності за кордон здійснюється на підставі наказу директора Коледжу.

2.5.5. Етапи, тривалість, зміст навчання, перелік необхідних документів та процедура їх подання для участі в програмі академічної мобільності, що регламентуються угодами між закладами-партнерами та затверджуються їх керівниками, а також результати відбору учасників та звіти про завершення ними виконання програм академічної мобільності публікуються на офіційному веб-сайті Коледжу.

2.6. Визнання та перезарахування результатів академічної мобільності.

2.6.1. Коледж визнає еквівалентними та перезараховує результати навчання здобувачів освіти у закладах-партнерах.

2.6.2. Визнання результатів освітньої академічної мобільності українських учасників здійснюється на основі кредитів ЄКТС.

У разі потреби результати навчання (бали, оцінки), виставлені закладом-партнером, переводяться в систему оцінювання українського закладу-партнера постійного місця навчання.

2.6.3. Порівняння змісту освітніх компонентів та обсягу навчального навантаження, виконаного відповідно до договору академічної мобільності, здійснюється шляхом зіставлення результатів навчання, яких досягнуто в закладі-партнері, та результатів навчання, запланованих освітньою (освітньо-професійною) програмою Коледжу.

Зміст освітніх компонентів та обсяг навчального навантаження, виконаного учасником програми академічної мобільності в закладі-партнері, підтверджуються академічною довідкою або іншим аналогічним документом, виданим таким закладом згідно з партнерським договором.

2.6.4. Перезарахування вивчених у закладі-партнері навчальних дисциплін, проходження навчальної і виробничої практик, проведення наукових досліджень здійснюється в установленому у Коледжі порядку на підставі наданого здобувачем освіти документа з переліком та результатами вивчення навчальних дисциплін, проходження навчальної і виробничої практик, кількістю кредитів та інформацією про систему оцінювання навчальних досягнень та проведення наукових досліджень у закладі-партнері.

2.6.5. У разі невиконання здобувачем освіти - учасником програми академічної мобільності під час перебування в закладі-партнері умов, визначених у договорі академічної мобільності в частині опанування змісту освітніх компонентів та виконання обсягу навчального навантаження, такий учасник після повернення до закладу освіти (наукової установи) постійного місця навчання в установленому порядку ліквідує академічну заборгованість до закінчення першого семестрового контролю після його повернення або проходить повторне навчання відповідного змісту освітніх компонентів та обсягу навчального навантаження за рахунок коштів фізичних (юридичних) осіб.

2.6.6. Визнання результатів участі у програмах академічної мобільності педагогічного, науково-педагогічного працівника Коледжу здійснюється на підставі виконання ним умов договору про мобільність.

Результати участі у програмі академічної мобільності педагогічного, науково-педагогічного працівника Коледжу засвідчуються представленням звіту та документів про успішне завершення програми академічної мобільності (індивідуального плану підвищення кваліфікації, стажування).

2.6.7. Якщо участь у програмі академічної мобільності передбачає діяльність за напрямом роботи педагогічного, науково-педагогічного працівника в Коледжі, що підтверджено документально, участь у програмі академічної мобільності може бути визнана підвищенням кваліфікації у порядку, визначеному Положенням про підвищення кваліфікації та стажування педагогічних, науково-педагогічних працівників ХКФК.

2.7. Фінансове забезпечення організації академічної мобільності.

2.7.1. Участь здобувачів освіти, педагогічних та науково-педагогічних працівників у програмах академічної мобільності відбувається згідно з фінансовими умовами програм або угод із закладами-партнерами.

2.7.2. Фінансування програм академічної мобільності може здійснюватися за рахунок:

– коштів державного бюджету України, у тому числі коштів, які виділяються в рамках національних проектів;

– коштів сторони, що приймає, якщо це передбачено угодою з закладом-партнером;

– коштів юридичних та фізичних осіб;

– інших джерел, передбачених чинним законодавством.

2.7.3. Матеріальне забезпечення учасників програм міжнародної академічної мобільності відповідно до міжнародних договорів України на двосторонній основі або за рахунок сторони, що приймає, або за рахунок сторони, що направляє, крім вимог, визначених цим Порядком, здійснюється відповідно до вимог затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України «Положення про умови матеріального забезпечення осіб, направлених за кордон на навчання та стажування».

В інших випадках фінансування витрат, які здійснює учасник програми міжнародної академічної мобільності, включаючи оплату проїзду, проживання, добових, харчування, медичне забезпечення та страхування тощо, здійснюється за власні кошти такого учасника та/або інших фізичних (юридичних) осіб, якщо заклад-партнер не забезпечує здійснення зазначених витрат.

2.8. Відповідальність за дотримання вимог законодавства під час організації та виконання програм академічної мобільності, дотримання прав учасників програм академічної мобільності, а також за ефективне, раціональне та цільове використання коштів несуть керівники закладів-партнерів.